

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică“ se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Banca Poporală“ Dej, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“ Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chiorana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economia“ Coșalm, „Economul“, „Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănișorul“, „Hașegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Industria“, „Iulia“, „Lipovana“, „Lugoșana“, „Lucașfărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Oltiana“, „Oraviceana“, „Patria“, „Plugarul“, „Poporul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“, „Timișana“, „Ulpiana“, „Unirea“, „Victoria“, „Vlădeasa“, „Zărândeana“, „Zlăgheana“, „Agricola“, însoțire economică de magazin și anticipațiuni, Hunedoara.

Prețul de prenumărare: pe 1 an K 12—, pe 1/2 an K 6—.	DIRECTOR IOAN I. LĂPĒDATU.	Taxa pentru inserțiuni: de spațiul unui cm ² câte 10 fileri.
Anul VIII.	Sibiu, 18 Noemvrie 1906.	Nr. 46.

Literatura de specialitate.

Apariția unei noue și bune cărți de specialitate — e vorba de lucrarea dlui prof. Aurel Ciortea „Matematica financiară“ apărută zilele acestea — ne dă îndemnul a ne ocupa de chestiunea literaturii noastre de specialitate.

Mulți poate se vor mira că ne ocupăm în loc de frunte cu această chestiune. Noi însă ținem că e de datorința noastră să o facem pentru că chestiunea literaturii noastre de specialitate pentru noi nu e o simplă chestiune de interes zilnic, care poate fi tratată orișicum și orișunde. Din contră ea e o chestiune de un interes capital, pentru că dela măsura dreaptă cu care o vom ști apreția, sprijini și folosi depinde — în mare parte — viitorul poporului nostru pe terenul activității sale economice.

Pătura noastră cultă își câștigă astăzi cunoștințele economice — cu prea puține excepțiuni — aproape numai din școlile și literaturile străine. Imprejurarea aceasta e împreună cu două mari scăderi. întâi cunoștințele economice nu se pot generaliza, nu pot trece și la aceia cari din întâmplare nu umblă prin școlile altora sau nu cunosc limbi străine. Al doilea, mediul și lucrările străine — fie ele cât de excelente — nu prezintă pentru noi interesul ce l-ar putea prezenta o literatură proprie românească, scrisă — după trebuință — cu deosebită considerațiune la relațiile specifice ale neamului nostru. Urmează dar că de aceste două scăderi, cari formează o însemnată pedecă în dezvoltarea noastră economică — ne poate mântui numai o literatură scrisă astfel încât să poată pătrunde în cercuri cât mai largi, o literatură care ținând samă de relațiile

noastre românești să ne poată pasiona prin însuș interesul ce l-ar ști deșteptă în noi.

Un mic început în această privință avem deja. Câteva dintre cărțile didactice întrebunțate la școala comercială din Brașov, scrise de profesorii ei, țin samă — firește între marginile posibilității — de relațiile noastre economice. Așa sunt de pildă cărțile de corespondență comercială, de contabilitate și — în măsură mai mică — cele de aritmetică comercială, de drept cambial și cartea de care amintirăm mai sus. Dela niște cărți didactice însă, cari în prima linie au să țină seamă de programele de învățământ, de cerinți pedagogice și metodice, nu se prea poate aștepta să țină seamă și de alte considerațiuni. Iar dacă cu toate acestea autorii lucrărilor amintite mai sus, s'au nuzit să țină seamă și de trebuințele noastre specifice românești și-au creat prin aceasta un titlu de recunoștință și au dovedit că posed în măsură însemnată simțul adevăratelor noastre trebuințe. Și deci trebuie să amintim că străduințele sincere ale profesorilor nostri au fost apreciate în mod cuviincios de unele cercuri, special însă de „Albina“, care urmând pilda bună a băncilor mari din străinătate a suportat la unele cărți spesele de tipărire.

Publicațiunile apărute în editura Delegațiunii băncilor și a „Revistei Economice“, după cum eră și firesc, tractează cu deosebire chestiuni de tot speciale relativ la afacerile, comerțul ori politica financiară de bancă. Abia numai despre două dintre ele, anume despre „Problemele reformii băncilor“ și „Băncile române din Transilvania și Ungaria“ se poate zice că sunt scrise cu considerațiuni mai generale la relațiunile noastre economice.

Intre astfel de împrejurări și cu astfel de lucrări puține, credem că vom întimpina

aprobarea multora când suntem de părere, că o literatură de specialitate, care prin felul și cuprinsul ei să intereseze mai mult pătura noastră cultă, care să fie un fel de școală și stimul pentru acțiuni economice, e o chestiune ce va trebui să preocupe pe viitor în mod serios cercurile noastre conducătoare. Conferențele băncilor noastre nu pot face un lucru de prisos dacă se vor ocupa de chestiunea literaturii noastre de specialitate, stabilind obiectele ce trebuiesc lucrate și designând — dacă altcum nu e cu putință — și persoanele care să le lucreze. Va fi un lucru la aparență cam forțat, dar ori și cum mai bun decât nepăsarea și lipsa de astăzi. Căci precum secțiunea economică a Asociațiunii a inițiat pe calea aceasta — și nu tocmai fără succes — unele lucrări pentru cultura economică a poporului, acelaș lucru l-ar putea urmă — în scopul culturii economice a clasei noastre culte — foarte bine — și poate că chiar cu mai mult rezultat — și conferența băncilor noastre. Din parte-ne avem Convingerea că cu puțină energie și cu ceva bunăvoință se vor putea face bune servicii literaturii noastre de specialitate.

(=)

Ehouri la „Chestiunea economică română“.

II.

Problema împrietinirii clasei noastre culte cu chestiunea economică română nu e nici ușoară și nici superfluă. Căci oricât de dureroasă ar fi constatarea faptului, trebuie să o spunem că inteligența noastră întocmai ca și țărănimea noastră până acum prea puțin s'a pasionat de chestiuni economice.

Țărănimea noastră în neștiința sa singură nu poate să-și apropie cunoștințele cerute de rezolvarea problemelor economice din timpul mai nou. În acelaș timp însă inteligența noastră, oricâtă bunăvoință ar avea, în mare parte nu e în poziția să se facă apostolul chestiunii economice, de vreme ce și ea însaș are nevoie de împrietinire cu chestiuni economice.

Așa fiind, părerea noastră este că una dintre primordialele probleme, ce ne impune nizuința pentru emanciparea noastră economică este că înainte de toate să împrietinim clasa noastră cultă cu chestiunile economice, pentruca țărănimea, grosul și talpa poporului nostru să aibă dascălii și propovăduitorii trebuincioși.

În munca asta necontestabil de mare folos ne-ar fi *Asociațiunea* noastră, dar alături ori poate chiar în frunte ar trebui să stea *organizația băncilor noastre*, fie așa cum o avem acum, fie în forma contemplată și schițată în o serie de articoli, publicată de dl Lăpădatu în coloanele acestei reviste.

Mărturisim însă că noi personal cu tot respectul și cu toată admirația ce avem față de *Asociațiune*, nu prea avem mare nădejde, că *Asociațiunea* noastră va putea lucra cu mulți sorți de izbândă și pe terenul economic. Secțiunea economică, oricât ar fi de activă, lipsindu-i un organism permanent și stabil nu

va putea înlocui de pildă pe o putere cu pregătire specială ce ar fi de dorit să aibă exclusivă și neîntreruptă ocupație la centrul *Asociațiunii* noastre.

Până când la centru nu avem un motor direct pentru incurajarea și discuția chestiunii economice române, până atunci oricum ar prevedea literile statutelor și a regulamentelor *Asociațiunii*, repetate cu multă speranță de dl R. Simu în un articol de curând apărut în „*Rev. Econ.*“ — *Asociațiunea* va trebui să se mulțamească cu rezultate teoretice pe terenul economic. Dacă să menține părerea că *Asociațiunea* poate și vrea să lucreze mai cu dinadinsul și pe terenul economic atunci trebuința unui organ la centru să impune cu necezitate, ceea ce însă din cauza lipsei de mijloace nu credem să se poată realiza în timp apropiat.

Așa fiind, până când *Asociațiunea* noastră va putea lucra cu puteri indestulitoare, credem că e potrivit ca locul *Asociațiunii* cel puțin în mod provizor să-l ia *organizația băncilor noastre* care pe lângă îngrijirea propriilor și imediatelor interese ale băncilor ce o formează, să-și facă o datorință primordială din nizuința de a împrietini, în rândul întâi clasa noastră cultă cu chestiunile economice.

Mijloace potrivite credem că se găsesc, când ne gândim că, în cadrele congreselor aranjate și până acum de organizația băncilor noastre, s'ar află loc și timp potrivit, când ar putea lua parte la discuții și sfaturi date prin conferințe anume pregătite și public recrutat dintre inteligenții noștri care nu sunt reprezentanți oficiali ai băncilor organizate.

În chipul acesta congresele băncilor noastre ar lua tot mai mult caracterul unor *congrese economice*, care ar avea de scop limpezirea și apoi intruparea problemelor ce se impun pentru emanciparea și organizarea noastră economică.

Alături de aceste congrese ale băncilor, am putea avea an de an câte o adunare extraordinară a *Asociațiunii*, care luând caracterul unui congres economic ar țineă ordinea de zi cu conferințe și discuții de pe terenul economic, în locul rapoartelor și a comisiilor ce se exmit și se prezintă atât de cu puțin succes real la regulatele adunări generale ale tovarășiei noastre culturale. Purcezându-se astfel dela centru, nădăjduim că și cele mai multe despărțăminte ale *Asociațiunii* s'ar decide ca, pe lângă adunările lor generale de până acum, să țină și câte o adunare generală extraordinară cu caracter de congrese economice districtuale.

În aceste adunări s'ar discuta cam în felul cum se discuta în congresele băncilor populare din România (despre care vom vorbi cu altă ocazie) prin ce s'ar desvoltă mult dragostea și interesul păturii noastre culte față de chestiunile economice.

În acelaș timp „*Revista Economică*“ organul băncilor noastre, mult-puțin pus la adăpost față de mizeriile *materiale* cu care se luptă acum foile noastre de specialitate, urmând programului schițat de noul director credem că va deveni mai accesibilă pentru cercuri mai largi ale inteligenței noastre. Și ocupându-se în afară de chestiuni curat financiare și de imediat interes pentru băncile noastre și cu chestiunea întreagă a economiei naționale, discutând și indemnând și pe terenul agriculturii, industriei și comerțului și mai ales preocupându-se de chestiunea cooperativelor sătești — „*Rev. Econ.*“ va fi un informator și un sfătuitor de frunte în materie de economie, prin ce va ajuta în primul rând împrietinirea clasei noastre culte cu chestiunea economică română. Și atunci, când în frumoasa gardă a inteligenței noa-

stre vom avea sute de apostoli devotați și înarmați cu cunoștințele și interesul trebuincios și față de chestiuni economice, țărâtimea noastră va avea conducătorii săi și pe acest important ori poate cel mai important teren de luptă pentru traiul și afirmarea noastră.

Se înțelege dela sine, că alătura cu toate aceste să se urmeze cu deosebit zel ideile date de domnul Lăpădatu ca în școalele noastre primare, dar mai ales în școalele medii, comerciale. în pedagogii și în teologii să se imprietinească școlarii de azi, ce vor fi conducătorii de mâne cu chestiunile economiei, atât pentru praxă cât și pentru studiu și teorie. Căci cu cele spuse acum, credem că numai întregim spusele dlor Lăpădatu și R. Simu, ca să avem cât se poate mai curând trebuincioasa pregătire economică atât la inteligența cât și la țărâtimea noastră. * * *

Băncile plătesc prea puțină dare?

Mai întâiu următoarea anecdotă. În Germania ci că sunt comisiuni pentru toate lucrurile posibile și imposibile. Astfel sunt comisiuni nu numai pentru mașina de zburat, ci și pentru născocirea de impozite nouă. Comisiunea din urmă a primit, nu de mult, următorul ofert bizar, dela o femeie.

— „Puneți impozite pe titulaturi! Plătească *Stimatul, Spectatul, Ilustrul, Clarissimul, Reverendissimul, Magnificul, Excelentul, Cuviosul, Preacuviosul, Sfinția și Preasfinția Sa*: 100, 200, 400, 800, 1600 de mărci anual. În schimb, poarte nasturi de nikel, de bronz, de aluminiu, de argint, de aur, ca să știe fiecare ce fel de titlă compete stăpânului“.

După socoteala femeii, s'ar putea încasa anual, un plus de 40—50 milioane mărci dela domni cu pricina.

Adevărat, că o idee așa de cuminte mai rar din capul unui Neamț sau al unei Nemțoaice. Totuș a întrecut-o la noi, *Hoitsy Pál* care în ședința din 31 Oct. c. a comisiunii financiare declară că institutele financiare, în comparație cu venitul lor, sunt prea puțin supuse la dare.

Széll Kálmán, președintele comisiunii amintite, aprobă părerea lui *Hoitsy*. „Cauza acestei dări prea puține, zace — după Széll — în apucătura băncilor și a întreprinderilor, de a-și plasa averile în efecte libere de dare. Faptul constituie un *abuz*, ce trebuie să-l sugrume reforma dărilor“.

Wekerle declară, că și pentru institutele financiare va introduce *darea progresivă*, „dar din punctul de vedere al *licuidității se cere imperios, ca băncile să dispună de efecte în valoare cât de mare*. Rezerva de efecte e bună din considerații financiare mai înalte“.

Iată două afirmații, cari pe jumătate se lovesc în cap ele inele iar pe jumătate vreau să se sfarfe în capul băncilor și al clientelei acestora.

În virtutea articolului de lege XXIV din 1875, darea actuală a societăților financiare se statorește în 10% a profitului net mediu de pe 3 ani. — Știe ori cine, că suma aceasta e oribilă și direct depri-mătoare pentru dezvoltarea industriei și a comerțului. Guvernul austriac pentru ușurarea acestor poveri, a introdus o reformă progresivă, în urma căreia 10% abia plătesc băncile cele mai bogate

La noi?

Se zice, că înăsprirea dărilor va apăsa *capitalismul*, cam în acord cu dorința socialiștilor. — Dar afirmarea e scornitură.

Majoritatea societăților pe acții nu e formată și susținută de capitaliști, ci de cetățeni, cari abia își economisesc câteva paralute albe pentru zile negre.

Ba măsura aceasta contrazice unei alte tendințe a legislativei din zilele noastre, tendinței de a reduce interesele la împrumuturi.

Ei bine, dările se pot *deplasa*. Pe socoteala cliențelei, care nu va prea simți părinteasca grijă a nimărui de a scoate muncitorimea de sub povara atâtor dări.

Caveant consules!

(t.)

În contra însoțirilor de magazin.

Am fost publicat în numărul trecut al „Revistei Economice“ proiectul de lege referitor la însoțirile de magazin, ce se intenționează a se organiza în țara noastră. evident, în locul prim, pentru ameliorarea sortii micilor agricultori.

Lucru natural, că în proiect vor trebui făcute modificări. Ministrul de comerț nici nu se ferește de critica obiectivă; de aceea a trimis numitul proiect tuturor camerelor de comerț și industrie din țară, pentruca să-și dea părerea asupra părților bune și, eventual, mai puțin bune ale aceluia.

Între cele dintâi camere, cari au publicat opiniunea lor, este cea din Dobrițin. Aceasta — după „*Közgazdaság*“ — și-a schițat punctul său de vedere în următoarele:

Camera dorește să țină samă de direcția aceea a guvernului, care și-a pus drept problemă socială protejarea claselor mai număroase dar mai slabe ale poporului și însuș ține că e o idee mare și frumoasă protejarea păturii celei mai de jos și mai număroase ce se ocupă cu lucrarea pământului. Această protejare însă trebuie să aibă măsură și margini, și nu poate să meargă așa departe, ca să desvoalte neajutorirea de sine, și ca pe popor să-l crească și să-l țină în neajutorire fără sfârșit.

Astfel este aceea organizație comercială automată, ce proiectul intenționează să creieze, peste tot la acel rezultat ar ajunge, și pentru aceea camera, nu în interesul clasei comercianților de cereale, ci în genere din punctul de vedere al economiei naționale își ridică cuvântul în contra aceluia proiect și cere modificarea lui. Camera nu află că e bun proiectul, pentrucă jertfa materială, ce statul o aduce pentru însoțirile de magazin și paguba, ce o cauzează micului comerț de cereale regional, nu stă în proporție cu folosul, ce rezultă din el pentru producțiunea agricolă.

Mare parte a sprijinului material al statului se risipește ca spese de manipulare și supraveghiere a acelor magazine, și cari spese în ce privește priceperea de specialitate sunt de o valoare problematică și producătorilor le-ar putea cauza pierdere în loc de folos.

În genere nu e adevărit, că manipulația de magazin ar fi așa de dorită și mântuitoare pentru micii agricultori, și că ei ar dori-o aceasta foarte mult.

Experiențele ne arată, că micii agricultori nu țin samă de magazinele actuale și în această privință nu e deosebire între magazinele întreprinzătorilor privați sau între magazinele însoțirilor.

Dar nici nu sunt pentru micii agricultori, pentrucă deoparte îi ademenește în vârtejul pericolelor speculației, de altă parte pentrucă manipulația magazinelor este destul de scumpă și ea încă scade din prețul bucatelor.

Nici în Germania însoțirile de magazin nu s'au schimbat, de aceea acolo s'au cugetat să abzie de forțarea membrilor.

Magazinele nu pot ajunge să aibă influență asupra stabilirii prețurilor.

Nici unificarea și înlesnirea clasificării producției nu sunt de ajuns, pentru că unificarea produselor nu se face numai după greutate.

Însoțirile de magazin ar despărți pe agricultor de comerciant și stăruie pentru centralizarea potestății.

Întreprinderile de magazin trebuie lăsate libere pentru fieștecine și validitatea acestui drept este de a se asigura pe calea recursului față de excludivitatea proiectate.

Proiectul nu stabilește clar scopul instituțiilor contemplate, nu circumscrie cercul de afaceri al acestora și nu limitează pe societari la clasa celor ce se ocupă cu agricultura. Membru poate fi oricine și ceice se ocupă cu afacerile de magazin, cu creditul, cu comerțul — cum apare din motivarea proiectului — deodată se pot ocupa afară de aceste și cu alte afaceri. Pe când motivarea vorbește numai de „produse”, proiectul de lege cuprinde în general și „mărfuri” și elasticitatea textului dă loc între aceste tuturor mărfurilor. §-ul 85 se pare a cuprinde în cercul de afaceri al magazinelor agricole afacerile creditului mobil, ale însoțirilor de conzum, și ale afacerilor de depuneri, adevărat, că acesta după împrejurări numai cu capitalurile comunelor.

Experimentul proiectat în șirul ramilor de afaceri cu creditul verde și mobil — afară de aceea că în zisteful nostru de drept este greu de a se aplica — ar fi un monopol nedrept față de organele cari astăzi dau credite și pe lângă aceste este periculos și pentru interesele însoțirilor de magazin, pentru că ar legă în mod unilateral fondul obiectiv al creditului personal și l-ar subtrage dela mai multe izvoară de credit.

Statul voiește să spriginească interesele însoțirilor prin depunerea de capitaluri de mai multe milioane, prin ajutoare zistematice de sute de milioane, prin milioane fără de interese și cu liberare perpetuă de dare, timbre și porto cum și cu înlesniri pe căile ferate, — favoruri acordate parte în contul intereselor magazinelor private, parte în contul institutelor de credit și parte a comercianților de bucate, și scăzând capabilitatea de câștig și de plătitori de dări a acestor întreprinderi, fără să participe și ele nici într'un fel la purtarea sarcinilor publice.

Spriginirea astfel peste măsură din partea statului a unei singure pături a societății pe contul celorlalte deșteaptă sentimentul unei procedări unilaterale și jertfele aduse imputinează venitele statului și ale comunelor. Micii fabricanți spre ex. sunt în o situație foarte rea în privința procederii cu credit; aceștia nu capătă de nicăiri credit pentru imobiile de fabrică și pentru agonisirea mașinilor foarte scumpe. Unindu-se pentru satisfacerea pe cale societară a cerințelor de credit, au cerut, fără succes spriginul analog al statului, cu toate că ei sunt factori de importanță în săvârșirea muncii industriale a națiunii. La noi însă milioanele și anual sutele de mii se dau altei clase, recunoaștem, iarăș vrednice. Aceasta nu e dreptate.

Dacă legislativa și guvernul au de scop, ca pe sama micilor producători agricoli să înființeze magazine pentru asezarea produselor, mai departe, ca să câștige credit avantajos pe produsele acestor pro-

ducenți și acest credit să-l mijlocească prin conlucrarea warrantelor și a Băncii austro-ungare, spre care scop circulația de warrante să se acopere și prin un fond de garanță pus la dispoziție de stat, că mergând mai departe, să se organizeze pe sama producătorilor creditul verde și mobil pe lângă garanțiile noiei legi, cum și că spre ajungerea scopurilor arătate mai sus teritoriile libere ale căilor ferate de stat, în locul prim să se deie în folosință magazinelor ce servesc aceste scopuri și ca căile ferate să deie tot sprijinul în scopul circulațiunii, — despre aceste scopuri se poate discuta.

Dar aceste scopuri se pot ajunge și fără ca statul să facă jertfe unilaterale peste măsură, și se pot ajunge și fără ca întreprinderile de afaceri private, cari sunt cea mai prețioasă putere în munca economică a statului, pentru rezultate dubioase să se ruineze și să simtească modalitatea de tratare mășteră.

Dacă inclinăm spre forma însoțirilor, membrii acestor însoțiri să se restrângă numai la cercul producătorilor agricoli.

Scopul și cercul de afaceri ale însoțirilor de magazin sunt de a se stabili precis în lege, și acest scop și cerc de afaceri să nu poată depăși următoarele:

Primirea, înmagazinarea, manipularea și transportul produselor.

Hotărîrea înainte, în procente, a prețului ce se va da pe produse. (Așadară magazinele nu cumpără dela membrii lor, nici nu le vând, deci nu fac comerț și afară de înmagazinare și de acordarea de credit nu exercită alt ram de afaceri).

Dacă le dăm forma de însoțiri putem să le eliberăm de greutatea și spesele cum și de pericolele unei administrațiuni fără măsură și scopul îl putem ajunge mai simplu, mai ieftin și mai sigur. Și atragerea comunelor în cercul intereselor lor de afaceri este periculoasă și trebuie abandonată. Dreptul de exchidere însă s'ar putea aplica numai între marginile dreptului de apelațiune.

Forma creditului mobil și verde, se poate introduce, dacă zisteful nostru de drept se va modifica conform acesteia, dar nu cu modul care se opește la calea jumătate și care asigură monopolul însoțirilor de magazin, cum se prevede în proiect, ci generalizând, ca această acoperire a creditului personal să se aibă în vedere — afară de întreprinderile de magazin — la toate instituțiile de credit. Această formă nouă de credit în tot cazul este de a se cumpăni bine, pentru că făcându-o în grabă ia caracterul unei sărituri în întunec.

Spriginul statului pentru înființarea magazinelor (referitor la anticipațiunea împrumutului de zidire cu 5%, acordarea capitalului pentru circulațiunea de afaceri, referitor la supraveghiarea și înlesnirea ce este de a se acordă din partea serviciului căilor ferate, referitor la anticiparea fondului de garanție, cum și pentru scutirea de timbru și porto) — ar trebui termurite.

Favorul de dare ar trebui abandonat, sau cel mult să se acorde la început, s. e. pe timp de 5 ani. Întreprinderile de magazin de natură particulară ar trebui despăgubite și ele prin unele favoruri, cum ar fi: reexpediția, scutirea de vamă, de cântărit, de încărcat și descărcat etc.

În acest mod scopurile contemplate se pot ajunge și legea ar deveni dreaptă.

R.

Anuarul Băncilor Populare din România pe anul 1905.

Pentruca cetitorii nostri să cunoască situația Băncilor Populare din România și fazele prin care ele trec, dăm în întregime interesanta și instructiva *prefață* a Anuarului acestor bănci pe anul 1905.

Când Cassa Centrală a încheiat la 1 Iulie 1904 ultimul anuar al băncilor populare, erau în țară 1625 bănci populare cu un capital subseris de 10.086,020-64, cu un capital vărsat de 6.850.976-81 care împreună cu procentele, fondurile de rezervă, fondurile culturale și filantropice, donațiunile și depunerile spre fructificare, reprezintă un total de 10.168,811-98.

La 31 Decembrie 1905 când s'a încheiat anuarul de față, adecă un an și cinci luni mai târziu, situația băncilor populare este următoarea: există în România 1849 bănci populare, având un capital subseris 16.786,096-25, iar un capital efectiv vărsat de 12.665,824-91, care împreună cu beneficiile nete, cu foadul de rezervă, cu fondurile culturale și filantropice, cu donațiunile și depunerile spre fructificare, însumează un total de 16.703,135-65.

Aceste cifre arată mai bine decât toate comentariile, progresul pe care mișcarea băncilor populare l-a făcut. Vom adăoga numai spre a lămuri și mai bine pe cetitori, că în acest restimp de un an și cinci luni ce a trecut dela ultimul anuar și până la anuarul de față, este socotit și anul 1904, adecă anul marei secete de porumb, anul care pentru săteni a fost mai rău decât 1899, anul în care, dupăcum se știe, Statul a trebuit să vie în ajutorul populațiunei rurale amenințate de foamete și în care prin urmare nu se putea nici aștepta, nici cere ca țaranii să mai alimenteze și capitalurile băncilor populare. Deci se poate spune că tot sporul de peste 6 milioane nu se datorește decât unui singur an, anului 1905. Și dacă cu toate acestea creșterea capitalului vărsat a fost atât de mare încât el aproape s'a îndoit, cred că putem afirmă fără a fi învinuiți de optimism că ne găsim în prezența unei mișcări care a prins rădăcini adânci și care înaintează cu țaria caracteristică curentelor izvorite din nevoile adânci ale unui popor.

De altminteri două lucruri ne îndrituiesc să primim viitorul cu o întreagă încredere și cu o deplină liniște. În primul rând progresiunea constantă cu care dela 1901 capitalurile băncilor au sporit. La 1901 nu erau decât 2.346,046-18; în 1902 erau 4.250,600-13; doi ani mai târziu când Cassa Centrală a publicat primul ei anuar pe 1904, erau 10.168,811-98 și astăzi 16.703,135-65.

Și în al doilea rând faptul că mișcarea băncilor populare a suferit la 1904 o lovitură atât de puternică încât dacă ne-am fi găsit în prezența unei mișcări artificiale produsă de entuziasmul trecător al câtorva preoți și învățători, desigur că ea nu numai ar fi stat pe loc dar ar fi fost cu desăvârșire distrusă. Într'adevăr în 1904 mișcarea băncilor populare eră încă la început, mai toate băncile dispuneau de capitaluri mici, aveau de luptat cu greutatea firești ale organizărilor începătoare, cu vrăsmășia tuturor cămătarilor în interesele cărora loveau și cu neîncrederea sau reavoința multora din elementele sociale fără de care izbânda lor nu putea să fie asigurată.

În asemenea condițiuni e lezne de înțeles că băncile populare nu puteau să satisfacă nevoile de credit ale populațiunei rurale lovită de o criză atât

de gravă și eră de temut că mai ales sub îndemnul acelor ce duceau o luptă aprigă împotriva băncilor populare, țaranii să piardă orice încredere în niște așezăminte ce erau neputincioase să ajute la zile negre și să retragă capitalurile ce depuseseră prin bănci. Departe însă de a se întâmplă acest lucru, băncile au eșit din criza dela 1904 întărite în încrederea sătenilor. Sătenii și-au dat seamă că dacă ar fi înșintat mai din vreme asemenea bănci, ei nu ar fi fost reduși să recurgă la mila Statului. Și această încredere a făcut mișcării mai mult bine decât toate argumentele și toată propaganda fruntașilor dela sate.

Bine înțeles că progresele pe cari cifrele mai sus citate ni-le arată, nu înseamnă că băncile populare au ajuns într'o stare de organizare care să fie pe deplin satisfăcătoare. Dar progresele din ultimul timp sunt netăgăduite.

Conducătorii s'au deprins cu mecanismul băncilor; în marea majoritate a locurilor și-au însușit destul de bine contabilitatea, în sfârșit pretutindeni ei s'au pătruns de sfaturile economice date de Cassa Centrală și cea mai bună dovadă că conducerea multor bănci a inspirat o încredere deplină, e că în diferite părți ale țării s'a început a se și transmite băncilor creanțele Creditului agricol care a încetat astfel operațiunile lui în acele comune. (Va urma).

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 16 Noembrie 1906.

Pe piața internă relațiile financiare arată o oarecare îmbunătățire. Rezerva bancnotelor libere de dare a băncii noastre de emisiune, pe care ultima lună trecute o exhaustase cu totul punând în circulație considerabila sumă de 130 mil. cor. bancnote supuse la dare, probabil că în jumătatea a doua a lunii curente își va face din nou aparatiia în situația băncii, deoarece contingentul bancnotelor supuse la dare din circulație s'a redus în zilele aceste sub 30 mil. cor., iar cererile și trebuințele de medio probabil nu vor fi tocmai mari. La îmbunătățirea situației — scrie M. P. — a contribuit faptul că băncile mari franceze au oferit de câteva zile încoace însemnate capitale pe piața Vienei și a Budapestei, deși banca de Franța le trăsese atențiunea sa fie rezervate față de cererea străină. — Pe de altă parte însă speranțele, că grupul Rotschild va pune pe piață replătirile guvernului în contul cunoscutului împrumut de concurent al guvernului precedent, nu s'au realizat. Ba băncile mari interne și astăzi sunt cât se poate de rezervate în distribuirea mijloacelor lor de credit. Cambiile de prima bonitate s'au escontat în Viena cu $4\frac{1}{2}\%$, iar în Budapesta cu $4\frac{3}{4}\%$. Cambiile de portofoliu au găsit plasament cu $5\frac{3}{8}\%$ — $5\frac{1}{4}\%$.

Pe piețele externe situația se menține neschimbată, cu deosebire însă la Londra și Berlin. În cea dintâi e cererea de aur mare pentru export în America, în cea de a doua cererea continuă a se face în urma marilor trebuințe ale comerțului și industriei. Exportul de aur cauzează îngrijiri chiar și acelor bănci de emisiune cari direct nu sunt în suferință. Toate se pregătesc la apărare. Între aceste singură banca de Franța rămâne în liniște. O dovadă mai mult aceasta că sistemul de premii în politica financiară a băncii de Franța e superior sistemelor celorlalte bănci de emisiune.

JURISDICȚIUNE.

Prescripția câștigurilor dela loteria de clase. O bancă din provincie a prezentat direcțiunii loteriei de clase mai multe lozuri, care au fost sortate cu câștiguri. Direcțiunea loteriei a denegat plata pe motivul că a trecut trei luni dela tragere și conform §-ului 11 și 13 din planul de tragere, câștigurile neridicate în trei luni dela sortare se prescriu. Banca solicitatoare a remonstrat la ministrul de finanțe și apoi a intentat proces contra direcțiunii loteriei de clase, susținând că termenul de prescripție de 3 luni e contrar dispozițiilor legale și faptul că guvernul financiar care a dat concesiunea, nu schimbă situația, pentru că prin acest punct al concesiunii a depășit marginile incredințării primite dela parlament. Tribunalul comercial din Budapesta a dat drept băncii solicitatoare și a judecat direcțiunea loteriei să rescumpere lozurile cu câștigurile sortate.

* * *

SOCIETĂȚI FINANCIARE ȘI COMERCIALE.

„Arina“ noul institut de credit și economii din Sanislău și-a ținut adunarea de constituire. Capitalul social de 100,000 coroane e deplin asigurat, statutele au fost primite și adunarea a ales prima direcțiune, constătătoare din 10 membri. Președintele direcțiunii a fost ales dl Coriolan Ardelean, arhidiacon în Carăimari. Comitetul de supraveghiere îl compun 5 membri, în frunte cu președintele Samuil Ciceronescu, contabilul fondurilor diecezane în Oradea-mare. Director executiv a fost ales dl Alexandru Bonea, proprietar în Sanislău, iar juriseconșult d-nul Dr. Coriolan Steer. Noua bancă își începe activitatea la 1 Ianuarie 1907.

Nou institut de bani în Lugoj. Cu surprindere cetim că e pe cale a se înființa în Lugoj un nou institut de bani și anume sub egida Băncii comerciale din Pesta cu un capital de o jumătate de milion.

Așa. Noi ne tot gândim cari am fi chemați să facem câte un început bun în diferitele afaceri economice și nu putem ajunge la un înțeles. Străinul mai practic: tace și face. De învățătură!!

„Krassóer Sparcassa“ din Lugoj a decis să-și urce capitalul societății dela 600,000 coroane la 1 mil. și aceasta în vederea operațiunilor sale de credit hipotecar.

Filiala institutului „Ardeleana“ în Vințul-de-jos. „Ardeleana“ a înființat în Vințul-de-jos o filială care e în plină activitate.

În Teiuș se ține Duminecă, în 18 curent, adunarea de constituire pentru înființarea unui nou institut de credit și economii sub firma „Teușana“.

„Însotire săcuiască pentru magazin de bucate“ este firma unei noue instituții economice, ce s'a alcătuit în Murăș-Oșorhei, cu un capital de quote à 50 coroane în sumă de K 257,250. Conducerea însoțirii ese pusă în mâinile câtorva magnați fruntași din părțile acelea. Scopul însoțirii este acordarea de credite pe bucatele, ce le înmagazinează și a căror valorizare o îngrijește.

* * *

CRONICA.

Bonuri telegrafice. Nu de mult, direcțiunea poștelor ungare a pus în circulație bonuri telegrafice interne în valoare de 62 fileri.

Conform tarifului, taxa pentru telegramele interne este fixată la 6 bani de cuvânt, cu adausul că telegrama cea mai scurtă se socotește de 60 bani, adică de 10 cuvinte. Plus 2 bani pentru fila tipărită.

Bonuri de aceste a pus în circulație și direcțiunea generală a poștelor române, cu începere din 15 Septembrie 1905. Valorile lor sunt de 60 bani, 75 bani, 1 leu, iar cele de felicitări de 25 bani.

Cele arătate mai sus nu împedecă de a scrie și mai multe cuvinte, de cum e valoarea bonurilor. Condiția e. ca pentru fiecare cuvânt în plus să se lipească pe locuri rezervate anume, mărci poștale obicnuite: la noi de 6 fileri, în România 5 bani pentru fiecare cuvânt adaus.

Spre a înlezni atât expeditorului, cât și telegrafistului, numărarea cuvintelor, bonul din România este liniat formând despărțituri destinate fiecărui zistem în parte.

În caz de greșeli la scrierea telegramei, expeditorul are facultatea de a face îndreptări sau de a cere preschimbarea bonului, la orice debit de timbre.

Aceste bonuri telegrafice se pot depune în cutiile tuturor oficiilor poștale și telegramele se transmit identic, în aceleași condiții și cu aceeași iuțea, ca cele predate la ghișeu.

Întrebuințarea bonurilor e cu totul facultativă, publicul putând dacă nu voințe să profite de înlezni-rile ce le procură, să prezinte telegramele la ghișeu, ca de obicei.

Înlesnirea ce se aduce publicului prin aceste bonuri este să-l scutească de pierderea de vreme, ce o suferă așteptând să-i vină rândul la ghișeu s'au așteptând până ce amplotiatul face inscripțiile în registru și i liberează chitanța.

În afară de acestea, permite publicului a predă depeșele chiar în oara, când birourile sunt închise. Așa de exemplu, mergând acasă seara târziu, îți aduci aminte că a doua zi dimineața trebuie să expedezi o depeșă sau să feliciți pe cineva. Intri în cel dintâi debit de timbre, scrii telegrama pe bon, o arunci în cutie și a doua zi dimineața amplotiatul sosind la biou, îi dă curs printre cele dintâi. (t.)

Revizuirea legii comerciale. Ideea revizuirii legii comerciale și, în legătură cu aceasta și a dreptului cambial, are din ce în ce mai mulți adherenți. Între acestia este și prof. univ. Nagy Ferencz, care acum de curând a ținut chiar o conferință la societatea iuriștilor din capitală, arătând și demonstrând necesitatea unei reforme atât în legea com. cât și în dreptul comercial. El a arătat curentul ce s'a pornit pentru simplificarea formalităților la cambiu și mai ales pentru simplificarea și eftinirea protestului cambial. Generalizarea capacității cambiale nu crede că va produce vreun rău, după ce cambiul mai curând ori mai târziu va trebui să fie un mijloc de credit universal, remănând ca abuzurile ce se fac și cu deosebire manoperele uzurii să fie urmărite cu deplină rigoare de codul penal.

Vorbind despre legea comerului constată că aceia n-a satisfăcut așteptărilor. Căci în urma liberalismului adoptat, prin dispozițiile sale, legea comerului n'a putut să așeze pe cei mai slabi în contra abuzurilor celor puternici.

În contra uzurii și a fixării cametelor dispozițiile legale nu dau scut îndestulitor, abuzurile însă s'au înmulțit prin posibilitatea ușoară de a transcrie firmele și afacerile prin cumpărările anticipative de bucate și prin lipsa unei severe controale față de societățile pe acții și însoțiri.

De vremece apoi la afacerile pe rate și mai ales la asigurări, abuzurile agenților nu pot fi împedate cu succes pe temeiul dispozițiilor legilor de azi — pe atunci legea comercială de azi impune și față de necomercianți aceleași dispoziții. Prin aceasta întregă viața economică prea s'a comercializat, căci dispozițiile ce ar trebui aplicate numai față de comercianți se aplică și față de neorientații necomercianți. Această greșală se învederează mai bine de pildă la vânzări și cumpărări când se pretinde și dela simplul agricultor să examineze marfa, să o pună la dispoziție, să facă trebuincioasele confirmări și altele. Legea prin nisuița ei, poate inconștie de a comercializa întreaga viață economică a stricat cu mult mai mult publicului mare, decât cum ar fi stricat negustorilor dacă față de necomercianți, când încheie afaceri cu comercianți, s'ar aplică dispozițiile codului civil.

Din toate aceste conferențiarul trage concluzia că e timpul suprem să se reformeze radical atât legea cambiilor cât și aceia a comerului, cari în cursul timpului de 30 de ani de când sunt în aplicare nu au corespuns pe deplin așteptărilor.

Desigur că la o eventuală revizuire, credem noi, se va ține seamă și de chestiunea controlului la soc. comerciale, special la cele anonime. Necesitatea unui control extern se impune cu înzistență. Iar nouă, cari am recunoscut de mult aceasta, ni-se cere să căutăm să o rezolvim noi de noi din proprie inițiativă și din propriile noastre puteri. Avem informațiuni sigure, că în curând vom avea ocazie să discutăm din nou chestiunea aceasta a controlului extern la băncile noastre. De aceea ar fi bine ca din vreme să ne cugețăm serios asupra ei, să fim pregătiți, căci numai astfel vom putea face un lucru bun, durabil și de folos.

Congresul însoțirilor de conzum. Joia trecută s'a ținut în Budapesta congresul însoțirilor de conzum, ce stau în legătură cu „Hangya“, centrala de conzum a Uniunii agrarilor din Ungaria.

Până când la noi încercările pentru alcătuirea de însoțiri de conzum n'au avut rezultatul dorit, centrala „Hangya“ din Budapesta poate arăta rezultate de seamă, căci centrala are până acum aproape 700 însoțiri de conzum, împărțite peste țara întreagă. Circulația mărfurilor în anul trecut a fost de 17.593.506 coroane. Numărul membrilor dela însoțirile de conzum, a fost 99.972 cu 204.113 quote și cu un capital social de 2.429.197 coroane, din care sunt plătite deja 2.100.171 coroane. Fondurile de rezervă, în decursul celor 6 ani, de când „Hangya“ și-a început activitatea, s'au ridicat la suma de 893.646 coroane. Circulația mărfurilor în ultimul an a fost de peste 17 milioane, iar în magazinele însoțirilor cu finea anului erau mărfuri în preț de $4\frac{1}{4}$ milioane coroane.

La congres a vorbit contele Pallavicini despre modalitățile înmulțirii numărului de membrii. Dr. Dömötör despre atacurile îndreptate contra însoțirilor de

conzum și despre mijloacele de apărare și revanș. Directorul centralei E. Balogh a raportat despre experiențele caștigate în călătoria sa de studiu din străinătate, a recomandat îndeosebi, că pentru conducerea însoțirilor de conzum dela sate să se crească, pe la însoțirile existente conducători dintre țărani fruntași și cu dare de mână.

* * *

BIBLIOGRAFIE.

Anuarul Băncilor Române pe 1907 editat din însărcinarea Delegațiunii băncilor noastre a apărut în zilele acestea în formatul de până acum și se va expediă abonenților deja în zilele proxime. Rugăm Onor. direcțiuni ale institutelor noastre de credit și pe toți pe cari îi interesează această publicație foloșitoare să-o aboneze. Prețul K 3.—.

Am primit **Matematica financiară** de prof. Aurel Ciortea (Brașov, 1906, Editura Ciurcu) despre care facem amintire și în articolul nostru prim. O dare de seamă amănunțită asupra acestei cărți de mare folos vom da în numerii viitori ai „Revistei Econ.“.

SUMAR.

Literatura de specialitate. — Ehourî la „Chestiunea economică română“. — Băncile plătesc prea puțină dare? — În contra însoțirilor de magazin. — Anuarul Băncilor Populare din România pe anul 1905. — *Revista financiară*: Situațiunea. — *Jurisdicțiune*: Prescripția caștigurilor dela loteria de clase. — *Societăți financiare și comerciale*: „Arina“, Nou institut de bani în Lugoj, „Krassóer Sparcassa“, Filiala institutului „Ardeleana“ în Vințul-de-jos, „Însoțire săcuiască pentru magazin de bucate“. — *Cronică*: Bonuri telegrafice, Revizuirea legii comerciale, Congresul însoțirilor de conzum. — *Bibliografie*: Anuarul Băncilor Române pe 1907, Matematica financiară.

„ARDELEANA“, institut de credit și econ. în Orăștie.

CONCURS.

Pentru ocuparea unui post de **practicant** la institutul de credit și de economii „Ardeleana“ din Orăștie (Szászváros), se publică prin aceasta concurs cu termen până la 10 Decembrie a. c.

Beneficiile împreunate cu acest post sunt un salariu anual de K 1000.

Doritorii de a ocupa acest post au să dovedească că au absolvat o școală comercială superioară, că cunosc în scriere și vorbire pe lângă limba română cel puțin și limba maghiară și că au scrisoare frumoasă.

Cererile au să se înainteze instruate cu acte justificative la direcțiunea institutului de credit și economii „Ardeleana“ în Orăștie (Szászváros).

Alegerea se va face pe un an de probă. Cel ales va avea să-și ocupe postul îndată.

Orăștie, din ședința plenară a direcțiunii „Ardeleana“, ținută la 14 Nov. 1906.

Direcțiunea.

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 14 Noembrie 1906.

V A L O R I		Viena vinde	Bpsta vinde
Datoria publică comună.			
	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov.,	99-30	99-50
4	arg. Febr. Aug.	100-30	100-60
5	Losuri din 1860 à fl. 500— „ 20% dare	160—	160-50
5	„ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	223-50	219—
—	„ „ 1864 à fl. 100— „	275-50	278—
Datoria publică austriacă.			
4	Renta austr. aur., scut. de dare	117-40	117-50
4	„ „ Cor.	99-15	99-50
3 1/2	„ „ de invest.	89-80	—
Datoria publică ungară.			
4	Renta ung. aur., scut. de dare	113-40	113-50
4	„ „ Cor. „ „	94-95	95-20
3 1/2	„ „ „ „ „ „	84-35	84-50
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl.	—	206-50
4	„ p. regul. Tisei se. de dare	154—	156—
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav.	—	101—
3	Impr. p. regul. Porților de fier	76-95	76-95
4	Oblig. rurale croato-slavone	97-20	96-75
4	„ „ ungar	95-75	96—
Alte datorii publice.			
5	Los. p. regularizarea Dunării, à 100 fl.	269—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	95-70	95-75
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	103-75	—
4 1/2	„ „ „ „ Budapesta	94-80	95-25
2	„ „ „ sêrbesti à 100 fr.	110—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. ture. à 400 fr.	—	—
—	Impr. bulgar 1889	119-30	119-50
Scrisuri fonciare și a. a.			
4	Instit. de Cred. fonc. austr.	99-15	—
3	„ „ „ ungară cu premii, 1880	—	—
4	Banca austro-ungară 50 ani	100-30	100-15
4	„ „ 50 ani	—	100-65
4 1/2	Banca com. ung. Pesta	100-50	101—
4	„ „ „ „ „	97-50	97-50
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	105-70	105-75
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50% ani	98-80	101—
4	„ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	97-75	97-25
4	Inst. de credit fonciar ungar	98-90	97—
3 1/2	„ „ „ „ „	96-30	87-50
4 1/2	Banca hipotecară ungară	100-20	101—
4	„ „ „ „ „ cu premii	100-20	97-25
4	„ „ „ „ „	267—	133—
4 1/2	Cassa de păstrare regn. Pesta 50 ani	—	97-75
5	„ Albina“, Sibiiu	—	101-50
4 1/2	„ „ „ „ „	—	101-50
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiiu, em. IV.	—	100—
5	„ „ „ Brașov	—	103-50
4 1/2	„ „ „ „ „	—	102—
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiiu, em. VI.	—	100—
4	„ „ „ „ „ VII.	—	97-50
Lozuri.			
	Basilica, à fl. 5—	24-80	24-50
	Credit, à fl. 100—	464—	466—
	Clary, à fl. 40— v. c.	148—	—
	Buda, à fl. 40—	174—	182—
	Pálffy, à fl. 40—	183-50	183—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	49-65	49-50
	„ ungară, à fl. 5—	30-50	32-50
	Rudolf, à fl. 10—	60—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	203-50	—
	Salzburg, à fl. 20—	78—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	514—	520—
	Sanatorium Regina Elisabeta K 5—	—	9-75
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	11-50
Valute.			
	Galbini austr. sau ung	11-40	11-43
	„ c. reg.	11-35	11-33
	Napoleon'd'or (20 frei sau 8 fl. aur)	19-17	19-20
	20 Marce germ. aur	23-58	23-58
	Ruble rusești de hârtie per bucată	—	2-54 1/2
	Bilete germ. 100 M.	117-75	117-90
	„ franc. 100 Fr.	—	95-77
	„ ital. 100 Lire	95-80	96—
	Ruble, bilete, 100	—	—
	Lei românești, 100	—	94-95

Prețul per bucată

Bursa de București.

Cursul din 12 Noembrie 1906.

		vinde Lei	
Renta amort. 1881 de 5%			—
„ „ 1892 5%			—
„ „ 274 mil. 4%			94 7/8
„ „ 1898 4%			90 5/8
Fonciare rurale 5%			101 3/4
„ „ 4%			92 1/2
Scris. fonc. urb. Bucuresti 5%			99 1/2
„ „ Iași			96 1/4

Nr. 5460—1906

Nr. 101 (1—3)

PUBLICARE.

Pe baza concesiunii ministrului reg. ung. de agricultură Nr. 33883/1906, comunele Săliște, Galiș și Tilisca dau în exploatare pe calea licitațiunii publice pădurile de brad din munții dela Pietra-albă în extenziune de 1057·3 jugăre catastrale estimate la 155320 metri cubici lemn de lucru, și tot acolo din pădurile de apărare în extenziune de 714·7 jug. cat. spre rărîre lemnele de 36 centimet. grosime în sus (cam 25—30 fire la jugăr).

Licitațiunea e publică și verbală și se va ține în 29 Decembrie 1906 la 10 ore a m. în casa comunală din Săliște.

Prețul de strigare e 698940, coroane, vadiu se recere 60,000 cor.

Oferte în scris se primesc și sunt a se predă înainte de începerea licitațiunii verbale conducătoriului licitațiunii, au să fie provăzute cu timbru de 1 coroană, cu suma în cifre și litere a prețului oferit, cu vadiul în bani gata sau în hârtii de valoare admise ca cautiune, și cu declarația oferentului că cunoaște și se supune condițiunilor de licitare.

Sub prețul de strigare nu se vinde.

Oferte întârziate sau neinstruate conform condițiunilor, precum și oferte ulterioare nu se iau în considerare.

Firele ce sunt a se tăia din pădurile de apărare i se scotesc cumpărătorului pe loc cu 4 cor. 50 fl. de metru cubic.

Reprezentanțele comunelor interesate și-au rezervat de a alege liber între oferenți.

Se observă că cantitatea lemnului din pădurile de exploatare — estimată la 155320 met. cub. — e curat lemn de lucru de brad fără scoarță, și că la calcularea prețului atât lemnele de foc, rămășițele și alt soi de lemn ce sporadice se găsesc în păduri nu s'au luat în considerare.

Lemnele de exploatat se pot pluți pe râul Sebeș până la Szászsebes, iar dreptul de plutire s'a exoperat din partea comunelor interesate.

Condițiunile de licitare și de vindere se pot afla în orele de birou la oficiul pretorial și la curatorul silvanal r. ung. din Săliște.

Săliște, în 7 Noembrie 1906.

Primpretorul cercului.